

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 96

číslo: 30

24. července 2016

Cena: 8 Kč

XVI. ročník Festivalu duchovní hudby

Již XVI. ročník Festivalu duchovní hudby proběhl v úterý 5. července v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze. Festival se konal pod záštitou patriarchy

naší církve dr. Tomáše Butty a pod záštitou pražského biskupa doc. Davida Tonzara v rámci Husovských slavností 2016.

Festivalem v úplně zaplněném kostele provázely Markéta Hlasivcová a Květoslava Salmonová.

Na programu byla excelentní vystoupení souborů H9 ze Semil, souboru Let'Go, Pražských pěvců, libereckého Kvintu a komorního souboru Matoška. Biblické písně Antonína Dvořáka zazpívaly Ladislava Nohejlová a Jitka Rendlová. Varhanní skladby J. S. Bacha a M. Šlechty interpretoval Michal Hanzal a Blahoslav Rataj. Závěr festivalu patřil mladému souboru Honors Concert Choir z USA pod vedením Ricka Kvama.

red

Orientální církve VI.

Autonomní starobylé východní církve vznikly z christologických sporů 5.–7. století. Mají odlišné liturgické a teologické tradice, ale shodují se v odmítnutí christologického učení chalcédonského koncilu o dvojí přirozenosti v osobě Krista. Dnes se uznává, že spor vznikl kvůli rozdílným formulacím, a ne kvůli podstatě víry v Krista. Řada z nich je v poslední době ohrožena válečnými konflikty, některým aktuálně hrozí po mnoha staletích nelehké existence zánik. Uvádíme na pokračování jejich stručný přehled z pera br. Ivana Jirovského. Zsvěcený úvod do spirituality orientálních křesťanů publikoval br. Jirovský v teologické revui Plzeňské diecéze CČSH Preface 1/2016. Aktuální i starší čísla Preface najdete na webu plzeňské diecéze: www.plzenskadiieceze-ccsh.cz.

ASYRSKÁ CÍRKEV VÝCHODU

Ačkoli se jednalo o multietnickou církev, ústřední místo v ní vždy zaujímali Asyřané. Její geografická poloha způsobila, že vešla ve známost jako „církev Východu“. Kolem roku 300 byli zdejší biskupové zorganizováni do církevní struktury pod vedením katolíka, biskupa Ktesifóntu (Seleukie), hlavního města perské říše. Ten později obdržel titul patriarchy. V 5. století zdejší církve tíhla k radikální antiochijské christologii, jež byla formulována Theodorem z Mopsuestie a Nestoriem a vedla k rozchodu s církví římského impéria. Stalo se tak jednak díky značnému přílivu nestoriánských křesťanů do Persie, který byl vyvolán odmítnutím nestoriánské christologie efezským sněmem a následným vypuzením

nestoriánů z říše za císaře Zenona (474 – 491). Místní sněmy konané v 5. století rovněž rozhodly, že celibát není povinností ani pro biskupy. Do začátku 6. století bylo značné množství biskupů a patriarchů ženatých. Poté bylo přijato usnesení o volbě biskupů z mnišstva. Kněžím bylo vždy povoleno ženit se, dokonce i po vysvěcení. Církev Východu byla vždy menšinou v převážně zoroastriické Persii, avšak po mnohá staletí vzkvétala. Vzdělávacím centrem byla škola v Nisibis. Misijním působením se církev rozšířila do Indie, Tibetu, Číny a Mongolska. To pokračovalo i po příchodu Arabů. Poté, co se Bagdád stal roku 766 novým hlavním městem, byl sem přemístěn i patriarchát. V roce 1318 existovalo 30 metropolitních stolců a 200 podřízených eparchií. Za Tamerlánovy invaze koncem 14. století byli téměř všichni tito křesťané vyhlazeni. V 16. století byli redukováni na malou komunitu Asyřanů na území dnešního východního Turecka. Církev byla dále oslabena vytvořením katolické (uniátské) větve, známé pod názvem Chaldejská katolická církev.

Za první světové války Asyřané strádali masovými deportacemi a masakry ze strany Turků, kteří je obviňovali z podpory Britů. Asi jedna třetina populace zmizela. Většina jejich příslušníků uprchla na jih do Iráku v naději, že budou ochráněni Brity. V roce 1933, kdy skončil britský mandát v Iráku, vyústily srážky asyrských a iráckých oddílů v nové masakry a v další rozptýlení komunity. Asyřané přijímají pouze první dva všeobecné sněmy a přidržují se nestoriánské doktríny. Asyřané nejsou v plném společenství s žádnou jinou církví. Východosyrský obřad prošel zvláštním vývojem ze starobylé syrské edesské liturgie. Bohoslužby jsou dodnes konány převážně v syrštině.

Jak jsem k synagoze v Ugandě přišla aneb knihovnice v africké židovské škole

Pokračování z minulého čísla

Určité období se udržovalo mnohoženství, a to z důvodů údajného nedostatku židovských mužů a zabránění možné asimilaci. Také mě velmi zaujal příběh o ženách a kuřatech. Tradičně ženy připravovaly pro muže pokrmy, nicméně nesměly jíst kuřata. Kakungulu to změnil a oznámil, že ženy jeho komunity kuřata jíst budou. Ostatní kmenoví vůdci odmítli oženit svoje syny se ženami, které jedí kuřata, a tím se také udržela určitá uzavřenost židovské komunity, která omezila míšená manželství. Kdo uzavřel sňatek mimo židovskou komunitu, přestal být Židem.

Komunita dál žila svým specifickým způsobem, měla relativně dobré ekonomické zázemí, nabyté za dob Kakungulovy činnosti pro Brity. Od počátků komunity

do šedesátých let se komunita setkala vlastně jen se čtyřmi Židy, kteří se nějakým způsobem snažili předat „něco“ židovského komunitě, která žije tak vzdáleně od židovského světa. Příkladem je David Solomon, indický Žid, který dlouhou dobu posílal komunitě pravidelně hebrejské kalendáře. V roce 1963 se setkává s izraelským diplomatem Aryem Ododem, který má o Abayudaya komunitu velký zájem, dokonce o ní publikuje. Ze strany komunity je velký zájem o kontakt s Izraelem a se židovským světem, zároveň prožívá určitou úzkost z toho, jak budou přijati mezi „opravdové“ Židy. Proběhlo několik pokusů o získání stipendií v Izraeli, ale neúspěšně. S nástupem diktátora Idiho Amina se podmínky v celé Ugandě mění, islám sílí, judaismus se stává

Pokračování na str. 3

Milí čtenáři, rádi bychom vás upozornili na výstavu Karla Cudlína, která probíhá do 28. srpna v pražské galerii Václava Špály. Jméno a dílo předního českého fotografa zabývajícího se především dokumentární, reportážní fotografií, znáte i z Českého zápasu a webových stránek církve, kde jeho snímky mimořádným způsobem zachycují především události a setkání významná pro naši církev.

Karel Cudlín absolvoval na FAMU katedru umělecké fotografie a jeho snímky vsutku uměním jsou – jak doložil i vrchní zemský rabín Karol Sidon v úvodním výstižném projevu na vernisáži. Byla zde rovněž představena kniha rekapitulující Cudlínovu tvorbu od roku 1976 do současnosti.

Mnohonásobný držitel ceny Czech Press Photo, jež působil jako „dvorní“ fotograf Václava Havla, proslul věrností černobílé fotografii, schopností zachytit život ve své nijak nepřikrášlené, su(y)rové podobě; ať už na rodném Žižkově nebo jiných, méně výstavních, exponovaných, zato však fotogenic- kých částech Prahy nebo na ukrajinském venkově, v Mongolsku, Izraeli, Polsku, Moldavsku... To platí také pro snímky prezentované v galerii na Národní třídě, které dokonale prostředkují atmosféru minulých dob, historických mezníků i následující proměny společnosti... Záběry tváří odcházejících sovětských vojáků, zahraničních dělníků, specifických rysů života v ortodoxních židovských a romských komunitách, záběry mnoha podob lidské chudoby a bídy, které v běžném životě raději přehlídíme, nenechají na pochybách, že jde o jedinečné zachycení mizejících světů a příběhů, věci, které už nikdy nebudou takové, jaké jsou či ještě nedávno byly... red

Výstava fotografií Karla Cudlína

„Koncem éry reálného socialismu sledoval fotograf ze Žižkova především Prahu, často v těch méně výstavních čtvrtích. Pro jejich sociální skutečnost měl podobný cit, jaký prokazoval do svého vyhnanství Vlasta Třešňák, soused z Karlína, holdující fotografování spolu psaním a koncertováním. Oba jako by navazovali na Egona Erwina Kische, který se svého času protloukal tímž městem. Spolu s Jaroslavem Haškem a Franzem Kafkou se vyznal ve stejných ulicích a také on upozorňoval současníky na přehlížené stránky doby, kterou žijí. Podívaná na rub věci, na lidskou chudobu, na zaslá zákoutí anebo noční scénérie zšeřelé Prahy nepůsobí samoúčelně, nýbrž jako projev kritického ducha. Podněcuje spíše k realistickému zamyšlení než k povrchním záchvěvům sentimentu nad takřečeným koloritem všednosti.

Stejně jako se vzdálil žánrovému lidopisu 19. století reportér Kisch, nabízí pronikavou věcnost též fotografický dokument. Alespoň ten nesmlouvavě ražby a vzdoru, díky nimž jej bude i napříště možné považovat za výstižný doklad života, podrobeného společenským poměrům...“

(Josef Moucha, www.galerievaclavaspany.cz)

Opravdová změna začíná v srdci

Do naší moderní „svobodné“ společnosti se dostal neduh šířící se kosmickou rychlostí. Stávají se z nás neslušní a drzí lidé. Mnozí si už neváhají „otevřít pusu“ na kohokoliv a na cokoli kolem sebe. Veřejně se diskutuje o tématech, která urážejí a ponižují někoho druhého. Ve sportu se stává běžným jevem, když hráč inzultuje rozhodčího. Na trhu se objevují CD, propagující neslušné písně a až zvrácené texty. Došlo to tak daleko, že mnozí lidé si uvědomili potřebu zastavit tuto lavinu drzosti a násilí. Už před několika lety Američané vyjádřili nedůvěru těm politikům, kteří druhé veřejně pomlouvají a šíří zkrzeslené informace. Dokonce vznikl výbor, zabývající se posuzováním a doporučováním způsobů, které by pomohly k návratu ke slušnosti. Výkonný ředitel Národní komise pro společnost a kulturu občany varoval: „Samotné napominání lidí nestačí!“ Musíme mu dát za pravdu. Zvláště čtenáři Bible pochopí proč. **Neboť vědí, že OPRAVDOVÁ ZMĚNA ZAČÍNÁ V LIDSKÉM SRDCI.**

Je smutné, když slyšíme o neslušnosti, drzosti a zatvrzelosti i mezi křesťany. Výzva, abychom žili důstojně a věrně, je na místě. Proto at' nikdo z lidí, se kterými přijdeme do styku, neodchází znechucen naším neslušným chováním „zabalným“ do hávu krásných slov. -
-czka (Z knihy Přijměte to, co život dává)

Slovo heřmáněk

Každé naše slovo by mělo heřmánkem vonět. Když ho pošleme na cestu k lidem, mělo by na něm být poznat, že se za východu slunce brouzdalo polem, na kterém se ve dne v noci přelévají džbány léčivých šťáv.

Každé naše slovo by mělo jak heřmáněk léčit ty, kteří mu naslouchají. Až se v nich ve dne i v noci přelévá budou ty blahodárné sluneční šťávy, tu jejich duše se rozzáří a rozvoní tím nejkrásnějším heřmánkovým květem.

Každé naše slovo by mělo blahořečit tomu, co ten květ rok od roku obnovuje. At' je tu léto, at' je tu zima, jak ten džbáneček heřmánkového květu by se mělo k přípitku zdvihát k stále tvořícímu slunci.

Každé naše slovo by se mělo znovu přivádět na svět to, co už tak dávno promrhal i to, co mu ještě k plnosti chybí. Až napíšeš verš, at' stále tu svítí, at' stále tu září jak v heřmánku vykoupané dítě.

František Lazecký

Z kazatelského plánu

Desátá neděle po sv. Duchu

Na Hospodina slož svoji starost, postará se o tebe a nedopustí, aby se kdy spravedlivý zhroutil. ŽALM 55,23

První čtení: Genesis 18,20-32

Tužby pro dobu po Duchu svatém (III):

2. Abychom širokou cestu hříchu opustili a na úzkou cestu života v Kristu vstoupili, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom okolnímu světu v nouzi a mravní bídě duchovně i hmotně pomáhali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, svou moc nad námi projevuješ nikoli tím, že nás odsuzuješ a zavrhuješ, nýbrž tím, že se nad námi smilováváš a odpouštíš nám. Dej, abychom se proto z naší víry radovali a byli ti vděční! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, at' slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Koloským 2,6-15 (16-19)

Evangelium: Lukáš 11,1-13

Verše k obětování: Žalm 28,7

Verš k požehnání: Lukáš 11,9-10

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, dej, at' se nám svátostné dary chleba a kalicha stanou lékem pro uzdravení duše a pro život věčný! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 46, 87, 51, 95, 149, 151, 166

Jazyk básníkovi napovídá

Dosáhl téměř všeho, čeho bylo možné dosáhnout.

A ztratil téměř všechno, co se dalo ztratit.

Josif Brodskij

Nositel Nobelovy ceny Josif Brodskij je přesvědčen, že ten, kdo píše báseň, jí píše proto, že jazyk mu napovídá nebo jednoduše diktuje další řádku. Na začátku básně autor podle něj většinou neví, jak skončí a někdy bývá dokonce velice překvapen tím, co vznikne, protože výsledek je často lepší, než předpokládal. Jeho myšlení zajde nezdědka dál, než očekával.

V tehdejším Sovětském svazu pronásledovaný básník a později celosvětově slavný profesor literatury spatřil světlo světa v Leningradě 24. května 1940. Tatínek byl námořním důstojníkem, geografem, fotoreportérem armádního časopisu. Maminka ovládala cizí jazyky a překládala z angličtiny, pracovala také jako účetní. V raném dětství zažil Josif obležení Leningradu, které se později negativně projevovalo na jeho zdravotním stavu. V patnácti letech opustil školu a zvolil si strmou cestu samouka. Místo studia střídal povolání. Pracoval v kotelně, na majáku a zúčastnil se několika geologických expedic. Zároveň se učil anglicky a polsky, především kvůli překladům oblíbeného básníka a přítele Czesława Miłosze. Začal se hlouběji zajímat o klasickou filosofii, náboženství, mytologii, anglickou a americkou poezii. Ve svých dvaceti se dočkal úředním razítkem stvrzeného titulu „poet – perevodčik“, což v sovětské odborné terminologii znamenalo, že se smí beztržně žít překládáním cizí poezie do ruštiny, nikoli však publikovat vlastní básně, které psal od svých sedmnácti let. Přednášel tedy svou nekonformní poezii po domácích a zahraničních umělců – např. J. Jevtušenka, D. Šostakovič a J.-P. Sartra mu byl trest zmírněn na osmnáct měsíců. Definitivně byl Brodskij vypovězen ze Sovětského svazu 4. června 1972 a usadil se v USA, kde o pět let později získal americké občanství. Přednášel srovnávací literaturu a věnoval se umělec-

ského potyčky s horlivými úředníky vyvrcholily roku 1964 procesem proti samotáři obviněnému z „příživnictví“. Samozřejmě jim vadil i jeho židovský původ. Přiměli Brodského, aby proměnil soudní jednání v absurdní drama na hranici geniality a idiocie. Na iritující otázku sovětské soudkyně „Kdo posoudil, že jste básník?“ Brodskij zamýšleně odpověděl: „Kdo posoudil, že jsem členem lidského rodu?“ A s rozpaky dodal: „Myslím, že Bůh.“ Nebylo pochyb o tom, kterou metafyzickou sílu básníkovi protivníci v manicheistickém dramatu zastupují. Dialog mezi soudkyní a básníkem se stal jedním z nejčastěji citovaných soudních replik v dějinách kultury 20. století. Brodskij byl odsouzen k pěti letům těžkých prací na severu. Tam v chladné, zapadlé vesnici u Bílého moře, napsal některé své nejlepší básně. Místní vesničané ho přijali s určitým obdivem a úctou. Neuniklo jim, že v noci při svíce píše poezii, a tak mu pomohli, aby se mohl veršům věnovat i během dne. Brodského tvorba se různými cestami dostávala do Leningradu a byla tajně rozšiřována ve velkém rozsahu ve strojopisných kopiích. Po protestech prominentních sovětských i zahraničních umělců – např. J. Jevtušenka, D. Šostakovič a J.-P. Sartra mu byl trest zmírněn na osmnáct měsíců. Definitivně byl Brodskij vypovězen ze Sovětského svazu 4. června 1972 a usadil se v USA, kde o pět let později získal americké občanství. Přednášel srovnávací literaturu a věnoval se umělec-

ké a publikační činnosti. S rodiči a matkou svého dítěte, kterému byly v době otcova vyhoštění teprve čtyři roky, se již nikdy nesetkal. Syna viděl osobně až v roce 1993 v New Yorku, tedy pouhých tři léta před smrtí. Náš básník a překladatel Václav Daňek napsal, že Josif Brodskij měl „pevný lidský i básnický charakter a prorocké talent a prokletě vzácnou schopnost otevřít se člověku.“ Již jako mladý básník pochopil, v čem tkví síla poezie. Svědčí o tom například následující verše, přeložené Daňkem, jež vznikly v lednu 1962: „...*Můj hlas tak zkalený a okamžitý/zbytečně trpký nekříd přináší ti/a ty se nad mým usmoleným sklebem/skloniš svým pozdně zámutečným nebem/a odvrhneš i celý svět tím činem./V zemi už jiné – odpusť! – v století už jiném/mé jméno šeptneš jak bezelstné dítě. /I v hrobě sebou trhnu okamžitě.“* V poezii je Boží otisk. V lidské bytosti se zapálí cosi prorockého. Vědomí je zrychlené, stimulace motivovaná. Posvátnost slova byla Brodskému blízká. Zamýšlel se nad tím, jak je tomu s proroky, s proroctvími. O tom, jakou váhu a smysl má poezie, hovořil Josif Brodskij zajímavě během projevu při obdržení Nobelovy ceny v r. 1987: „*Jak víme, existují tři způsoby poznání: analytický, intuitivní a způsob, který používali bibliční proroci – prostřednictvím vnuknutí. Rozdíl mezi poezií a ostatními druhy literatury spočívá v tom, že poezie využívá všech tří postupů najednou (přičemž tihne nejvíce ke druhému a třetímu), protože všechny tři jsou dány v jazyce. Někdy pomoci jednoho slova či jednoho rýmu se pisatelé básně podaří ocitnout se tam, kde před ním ještě nikdy nikdo nebyl – a třeba ještě dál, než by si sám přál.“* Jde o jednu z nejzajímavějších analýz poezie, která kdy byla vyslovena. Brodského pravdivý a bolestně hluboký pohled na smysl básnictví je velmi inspirativní a vyvolává další otázky. **Olga Nytrová**

Nad Písmem

Deset spravedlivých a jeden, který ospravedlňuje

L 11,1-13

Našlo by se mezi námi deset spravedlivých? V Sodomě a Gomoře se nenašlo. Našlo by se deset spravedlivých v naší církvi?

Možná by bylo dobré popsat si, co to znamená „být spravedlivý“. Nevím, jak vy, ale já si při slově spravedlivý představím učitele, který známkuje ne podle sympatií, ale podle vědomostí. My bychom se ale na ten pojem měli podívat z biblického úhlu pohledu. Ve Starém zákoně je spravedlivé vše, co je přímé, správné, náležité, vše, co je ve shodě s pravdou. Spravedlivý ve Starém zákoně je ten, kdo má správný poměr k Bohu. V Novém zákoně je spravedlivý ten, kdo plní Boží vůli...

A tak našli bychom mezi sebou 10 spravedlivých? Možná bychom našli, možná nenašli, ale díky Ježíši Kristu bychom našli mezi námi mnoho ospravedlněných. „Ospravedlnění z víry“ je pojem, který začal používat apoštol Pavel u lidí, kteří uvěřili v to, že Pán Ježíš vzal naše chyby, hříchy a provinění na kříži, že Pán Ježíš si to odpykal za nás, abychom pochopili, že Bůh nám chce

odpustit a odpouští... Nejsme tedy spravedliví, jsme díky víře v Krista ospravedlněni. A apoštol Pavel nám klade na srdce, abychom se pevně své víry drželi, aby Kristus byl tím základem, do kterého vypustíme kořeny, aby Kristus byl tím základem, na kterém budeme stavět.

Ale jak se své víry držet? Jak být s Kristem a s Bohem Otcem v kontaktu? Jak naše kořeny víry mohou růst? Odpověď je jednoduchá: v modlitbě! Jsou různé modlitby. Máme modlitby společné a pevně dané – jako je ta, kterou naučil Pán Ježíš učedníky, když ho o to prosili: „Otče náš, jenž si na nebesích...“ Máme ale také modlitby osobní, kdy každý z nás Pánu Bohu vylévá své

srdce, které je plné díky i proseb. Pán Ježíš nám slibuje, že když budeme neodbytní, když budeme jako ten přítel o půlnoci tlučat a prosit o chléb, tak Bůh naše modlitby vyslyší. Sešle svého Ducha, který naši situaci promění. Modlitba je vlastně jakýkoli rozhovor s Bohem. Nevíme, jestli by Bůh dnes našel deset spravedlivých mezi námi, ale díky Ježíši Kristu víme, že nás nezničí, protože on jediný nás na kříži zachránil a dal nám nový život, který ve víře smíme přijímat. Pečujeme tedy o svou víru. Udržujeme kontakt s Pánem Bohem. Modleme se společně i každý sám za sebe. Nebojme se děkovat. A nebojme se prosit. Vždyť Bůh nás nejen slyší, ale i vyslyší! **Františka Klásková**

Bože, náš nebeský Otče, děkujeme ti za dar víry. Pane Ježíši, děkujeme ti za to, že jsi nás naučil se modlit. Duchu Svatý, děkujeme ti, že nám pomáháš vybírat ta správná slova. Otče, Synu i Duchu Svatý, náš jediný Bože, prosíme tě, použij si nás jako své nástroje k tomu, abychom se jako Abraham přimlouvali za druhé, abychom jako Pavel hlásali ospravedlnění z víry, abychom jako Pán Ježíš a učedníci učili druhé k tobě se v modlitbách obracet. Amen.

Jak jsem k synagoze...

Pokračování ze strany 1

zakázaným náboženstvím. Vztah s Izraelem přestává existovat, všichni známe příběh uneseného letadla v Entebbe. V době vlády Idiho Amina mnoho členů Abayudaya komunity konvertuje k islámu nebo ke křesťanství. Díky koncentraci židovských obyvatel spíše v zemědělských oblastech Ugandy, daleko od hlavního města, centra násilností, během perzekucí nikdo nepřišel o život, nicméně komunita přežila s velmi malým počtem statečných příznivců. Po pádu diktátorského režimu se komunita snažila obnovit synagogu, aktivní začalo být mládežnické hnutí, které organizovalo večerní kurzy judaismu a hebrejštiny. V devadesátých letech

se diplomatické vztahy mezi Ugandou a Izraelem zlepšily, komunita však stále bojovala se svojí identitou, s nízkým počtem stoupenců a vlastní organizací celého hnutí. V synagoze se četlo z anglické verze Bible, chlapci se obřezávali osmý den, hebrejštiny a judaismus se vyučovaly v neděli. Ještě v devadesátých letech Abayudaya komunita nebyla oficiálně uznána jako židovská, tedy nespádala pod žádné oficiální židovské hnutí. Od roku 2002 je komunita Abayudaya v kontaktu s americkým konzervativním hnutím, které umožnilo všem členům oficiální konzervativní konverzi. Konzervativní hnutí umožnilo řádné rabínské studium komunitou zvolenému kandidátovi, který se stal spirituálním vůdcem a rabínem současné komunity. Ta s velkou finanční podporou z Ameriky založila židovskou základní a střední školu. Synagoga je využívána v pátek večer a v sobotu pro společnou modlitbu, ale také na svátky. Jazykem modlitby a čtení z Tóry je hebrejštiny, ale nikdo tomu nerozumí, nicméně čtou velmi dobře. Když jsem se ptala, jestli jim to nevdá, tak mi odpověděli, že v Americe také Židé neumí hebrejštinu a jsou stejně Židy, s čím jsem nemohla polemizovat. Fakt, že neznalost hebrejštiny a nedostatečné porozumění naší tradici a textům je důvodem existenční krize židovské identity, jsem už nikomu nevysvětlovala, protože v Ugandě o identitu nejde. Ta je velmi srozumitelná a židovská. Narozdíl třeba od té naší české. V současné době se v Ugandě mluví o devíti židovských vesnicích, jedna z nich prošla ortodoxní konverzí pod

dohledem rabína Šloma Riskina z Efratu, z Izraele. Šochet komunity byl také zacvičen pod dohledem rabína Riskina. Jestli se ptáte, proč je část komunity ortodoxní a druhá konzervativní, tak se říká, že to bylo částečně kvůli penězům, částečně kvůli moci. Američané dávají více peněz, a já bych si dovolila říct, že v tom hraje velkou roli jejich naivita, sebestřednost a špatné svědomí vůči černým bratrům. Je velmi jednoduché poslat peníze někam daleko, a už se tím nezabývat. Mým největším zklamáním v Africe byla míra korupce. Minimálně polovina z finančních darů, získaných komunitou Abayudaya, jde rabínově rodině, která zaujímá výsadní postavení. Komunita má obrovský potenciál, který jsem viděla v dětech, jež jsem učila v místní základní škole. Do školy chodí asi 300 dětí, z toho židovských je asi 200. Rabínovy děti ale chodí do prestižní muslimské střední školy v Kampale. Rabín si to totiž může dovolit zaplatit.

Já jsem přijela do Ugandy na konci ledna, kdy končily „letní“ prázdniny a začínala škola. Myslím, že jsem byla na africké dobrodružství relativně dobře připravená: deset let v Izraeli, pionýrské stanové tábory v lesích v dobách Československa (latrina, hygiena v řece a vaření na ohni, bez elektřiny), načítala jsem nejrůznější literaturu, očkování a lékárnička v kufru dodává určitou jistotu, ale samozřejmě zůstáváte bělochem, který je civilizací poznamenan. Jsem člověk praktický a otevřený všem možným dobrodružstvím. Ale jsem i člověk pokorný, který si váží toho, co má, a jsem schopna reflektovat, co nemám a co mi přebývá.

Setkání s Abayudaya komunitou byl opravdu splnění mého dětského snu. Dostala jsem odpovědi na mnoho mých otázek a zároveň jsem si musela klást otázky nové. Vřelé přijetí místní komunitou, ale i muslimskými a křesťanskými sousedy mi umožnilo se zamyslet na tím, jak se my chováme ke svým hostům z jiných kontinentů, z jiných zemí. Rozhodně nejsme tak vřelí a vstřícní. Na druhé straně mě zaskočil fakt, jak moje bílá kůže reprezentuje zdroj lehké nabytých peněz. Neustále „dej, dej, kolik dáš?“ je opravdu až urážející. S dětmi jsem to vyřešila tak, že jsem sladkosti rozdávala jen o Šabat.

Vidíte samozřejmě, v jaké bídě se tam žije, strašně rádi byste dali úplně všem, ale co tím skutečně způsobujeme? Můj absolutní obdiv patří všem ženám. Věřím, že ženy drží celou Afriku (a patrně celý svět). Africká žena rodí, vaří, pracuje na poli, nosí vodu (15 litrů na hlavě a dvakrát 10 litrů v rukách a do kopce není opravdu nic snadného), uklízí, pere, musí vydělat na parafin, cukr a olej a také na oblečení a školné. Muž nakupuje. Když jsem se ptala rabína, proč si komunita zvolila konzervativní hnutí, tak mi odpověděl, že pro ně byly zásadní micvot, a to u reformního hnutí nenašli, a v ortodoxii jim zase vadilo postavení žen. Moc se mi ta odpověď líbila, ale po čase jsem si uvědomila, že to v praxi znamená, že žena je povinná v synagoze číst z Tóry a vést modlitbu a taky synagogu uklidit, připravit chaly a uvařit na šabat. Muž prostě nakupuje.

Ivana Yael Brunner – Nepalová

Otištěno v časopise Maskil10,11/2015, www.maskil.cz

Z našich setkání

Nejstarší husitské město si připomnělo Jana Husa

Písecký Husův sbor si připomněl spolu s dalšími obyvateli památku mučednické smrti Jana Husa. Sestra farářka Miluše Štojdllová krátce připomněla Husovu osobnost a jeho odkaz pro dnešní dobu. V parku na Husově náměstí pak položili věřící květiny k Husovu kameni, který byl v loňském roce spolu s lípou umístěn v Písku jako skromný, ale pevný památník největší osobnosti českých dějin. Za setkání děkujeme všem věřícím i hledajícím, kteří nás na cestě k Husovu kameni doprovodili. Písek je v celých Čechách nejstarším husitským městem. Vždyť právě zde byla vyhlášena první husitská republika. Odkaz husitství je znát nejen ve městě samotném, ale i v jeho nejbližším okolí (Sudoměř, Ražice, Mirovice, Ostrovec a další). Na české Wikipedii se mimo jiné můžete dočíst: „Během husitství byl ve městě častým hostem Jan Žižka. Vládcem Písku se v té době stal husitský hejtman Matěj Louda z Chlumčan. Písečtí zůstali myšlenkám husitství věrni až do konce. Ve městě na faře působil také první a poslední biskup bratrstva Mikuláš z Pelhřimova.“ Bohu i lidem díky za sváteční setkání v Písku.

Foto: Jan Vávra, Text: redakce webu plzeňské diecéze

Husův kámen v Úvalech

Ve středu 29. června náboženská obec Církve československé husitské v Úvalech odhalila Husův kámen za účasti starosty a místostarostů města. Při této příležitosti jsme připomněli církevního reformátora a velkého Čecha Mistra Jana Husa. Husův kámen byl instalován v Rosenbaumově parku mezi lípami, u něhož si každoročně budeme připomínat památku Mistra Jana.

Jitka Pokorná

Chotovinský kostel v novém

Již 92 let je součástí chotovinské obce kostel – československý, husitský. Byl slavnostně otevřen 28. října 1924 a připojil se vedle svých starších druhů – kostela sv. Petra a Pavla, kapliček a jiných staveb k sakrálním pamětihodnostem, které oživují náboženské citění obyvatelstva a zušlechťují jeho cit pro vnímání krásy. Svým zaměřením vedou k dobru a pravdě. Je rovněž kulturním centrem a v neposlední řadě dotváří ráz naší jihočeské krajiny. V současné době je pro kolemjdoucí nepřehlédnutelný fakt, že kostel se oděl téměř celý do nového a k 750. výročí obce je jí jistě oproti dřívějšímu okrasou. Když říkáme, že se oděl do nového, stalo se tak díky finanční podpoře Plzeňské diecéze ČČSH, obce Radkov a samozřejmě obětavosti věřících. Rovněž jsme spokojeni s pracemi, které provedla firma pana Viliama Sónaka ze Všehova. Chceme zde informovat veřejnost, co vše bylo v letošním půlroce na kostele opraveno. Původní záměr byl opravit pouze čelní stěnu, protože hrozilo zřícení římsy nad vchodem. Objevily se však další závažné nedostatky nejen na vzhledu kostela.

Postupně bylo přikročeno k těmto opravám: 1) fasáda čelní stěny s římsou, klempířskými prvky a tři strany věže 2) fasáda západní stěny – dolní část 3) oprava oplechování střechy věže 4) fasáda ochozu nad chrámovou lodí a zadní strany věže 5) tmelení a nátěr vnějších rámu oken nad ochozem. Vedle toho byly odstraněny především suché větve ze stromů, a tak otevřen nový světlejší průzor. Vyčištěn byl také vnitřek věže – zvonice a patro. Stále se pracuje na úklidu a zvelebování okolí. Schodiště vedoucí z chodby vedle zimní modlitebny do samotného kostela bylo opatřeno dřevěným obložením a zábradlím. Zimní modlitebna má rovněž již od loňska zcela nový interiér. Toť zhruba vše. Ještě jednou z tohoto místa děkujeme všem, kteří umožnili takto zvelebit chotovinský stánek víry, naděje a lásky. Doma si někdy říkáme, že máme práce jako na kostele. Tí, kteří „s kostelem žijí“, vědí, jak to vypadá, když to není jenom „jako“, ale doopravdy. Cítí zodpovědnost vůči svým předkům i generaci příchozích.

Pokračování na str. 4

Rostislav Valušek Rybář (I.)

*Je básník rybář
s kterým rybníček
vlastní zapomnění?*

*Slovem básně čeří chvíli
Jsi v ní krásně
Míjí*

*Je divné ptát se Léthé
zda zapomnění věků
má již v paměti
kdo nepřešel tu řeku?*

Rybář (II.)

*Nech plynout
čemu v básni
Léthé říkáš
Chvil přival neuhlídáš*

*Snad Rybář
tam u druhého břehu
čeřenem věčna
vylovil něhu
která tli
v pění dní
němě
Ted'
ve mně*

(Léthé ve snu, Votobia 2004)

Nebojme se

*Nebojme se zvat své přátele,
nebojme se liturgie,
aneb náš čas daný Pánu Bohu*

Vážení a milí, opět, a já se rád opakuj, vás srdečně zvu na nedělní bohoslužbu. To slovo má dva významy - naše služba Bohu v Kristu, a Boží služba nám. Nevím, co je důležitější, asi obojí. Když náš čas věnujeme Bohu, on slouží nám v tom čase skrze Ducha svatého. Čas na cestu, hodina v kostele, sdílení, pozdravy a zase čas na cestu domů. Je to tak těžké a složité? Já vím, máme třeba jinou práci, děti, návštěva odjinud; nebo se nám prostě nechce. Kež vám dá vaše srdce čas na Hospodina, na bratra faráře, na ty husity, zpěv, liturgii, kázání, požehnání a rozhovory potom. Je to na vás, moji milí. Mimochodem, na varhany doprovází sest. Luna z Vietnamu, věřící katolička, před námi mají v 8.30 bohoslužbu slovenští luteráni a po nás studenti

z Afriky, patří do Church of God - Církve Boží, letniční, pentekostální bratři! A ještě ve věži kostela má svoje stanoviště Evangelikální sbor. Multikulti? Ne, církev Ježíšova je ve všech národech. U nás ve sboru se setkáte s Vietnamkou, černochoy, intelektuály, bezdomovci i dětmi. Sestra Sylva Kozumplíková má 92 let. Vozíme ji tam autem. Když ona, tak také i vy, že?

Takže základní informace - bohoslužba začíná v 10 hodin v Husově sboru v Brně na ul. Svatopluka Čecha 35a. Cesta tramvají 1 na ul. Husitskou směr Řečkovice, nebo z ulice České trolejbusem 32, zastávka Slovanské náměstí. Těším se na vás. At' je vás v neděli přehšel... Překvapte se, a překvapte mne, především ale potěšte Ježíše Krista. A své srdce, potřebuje to! Téma kázání - Ježíšovo uzdravování. Zvu i ty, kteří mají „svůj“ sbor v jiné části křesťanské církve. Jednou za čas navštivte i jiné společenství. Já to tak dělával.

Váš Petr Mečkovský

Chotovinský ...

Dokončení ze str. 3

Ale zároveň nacházejí v zázemí svého chrámu sílu a povzbuzení, radost v radosti a potěšení ve smutku... Duchovní prožitky je nesdělitelný má jen vnější znaky na tváři, v chování a jednání, v životě...

Na našem kostele bude asi stále co opravovat a zlepšovat. Něco ještě dokážeme my, něco necháme našim potomkům. Vidíme nedokončenou fasádu východní stěny, rezavou střechu... Jsou tu i dvě záležitosti, pro které bychom rádi získali mecenáše (sponzory): 1) Věž kostela je vypravena na dva velké zvony. V roce 1930 byl do věže osazen zvon o průměru 78 cm a váze 275 Kg. Byl okupanty rekvírován pro válečné účely

v roce 1942. Věříme, že nejen naší touhou je, aby se nový zvon opět rozezněl z věže. 2) V poválečné době – asi v r. 1949, byly do kostela instalovány varhany. Po několik desítek let sloužily k doprovodu bohoslužeb

a koncertnímu vystoupení. Podle pamětníků se na varhany hrálo naposledy na počátku 90. let minulého století. Nyní potřebují nákladnou opravu. Také tato investice by jistě dopomohla k rozšíření kulturního zázemí obce. V současné době se v československém husitském kostele konají pravidelné nedělní bohoslužby, jsou odsud vypravovány pohřby, vysluhují se zde svátosti... Zcela v nedávné době zde proběhl velice pěkný koncert dětí místní ZŠ a jejich hostů z Protivína a Přelouče nad Labem... Se svými radostmi a starostmi se s vámi podělili:

Rada starších a farář ČČSH v Chotovinách

Pozn. redakce: Na žádost autora článek otištěn v původním znění – včetně označení kostel.

Z ekumeny

POZVÁNKA DO OLMOUCE

Arcidiecézní muzeum Olomouc v dubnu t. r. získalo jako první zástupce ČR prestižní označení „Evropské dědictví“ (European Heritage Label). V nedávno obnovené stálé expozici muzea, která byla dne 2. června otevřena pod názvem „*Ke slávě a chvále*“, najde návštěvník skutečný unikát – obraz *Klanění pastýřů* z let 1605 až 1610 od španělského manýristy El Greca, který byl zapůjčen z Metropolitního muzea v New Yorku do Olomouce výměnou za neméně unikátní plátno Apollo a Marsyas od Tiziana, jež muzeum půjčuje zcela výjimečně. Návštěvníci na výstavě najdou i další cenné a dosud nevystavené poklady olomouckého arcibiskupství i řady farností. Např. dvě restaurované plátna sv. Petra a sv. Pavla od barokního mistra a rektora vídeňské akademie Paula Trogera. Obraz *Klanění pastýřů* bude vystaven do 4. září.

Při návštěvě Olomouce doporučuji navštívit i Arcibiskupský palác, nabízející například připomínku, že zde v roce 1848 převzal František Josef I. vládu po svém předchůdci císaři Ferdinandovi, který abdikoval. Čtenáře Českého zápasu bude zajisté zajímat i rarita, stojící na náměstíčku před Arcidiecézním muzeem a katedrálou sv. Václava, připomínající tvarem vyčnívající periskop ponorky či hlásonu troubu.

Zařízení s názvem *POESIOMAT* nabízí výběr 18 básní od čtrnácti autorů, spojených s Olomoucí tvorbou, místem narození či pobytem. Vybrané dílo si zde můžete poslechnout. Mezi autory patří i náš bratr farář Rostislav Valušek, který zde přednáší svoji báseň *RYBÁŘ*.

Pavel Hýbl

El Greco (1540/41–1614): Klanění pastýřů; asi 1605–10, olej, plátno, Metropolitní muzeum umění, New York © The Metropolitan Museum of Art. El Greco často vytvářel repliky nebo varianty důležitých kompozic. To se týká také malby ze sbírek Metropolitního muzea v New Yorku. El Greco obraz namaloval pro Juana de Riberu, patriarchu Antiochie a valencijského arcibiskupa. Kvalita tohoto obrazu je přítom větší než je primární verze. Pozdní dílo světoznámého španělského manýristy se vyznačuje tendencí k abstrakci a téměř tanečně neklidným pohybem v gestech pastýřů, vyjadřujícím jejich nadšení a úžas při narození Ježíše.

Setkání rodin s dětmi

V krásné přírodě Nížkého Jeseníku prožily společné chvíle rodiny s dětmi z olomoucké diecéze. Setkání rodin s dětmi proběhlo koncem května na turistické základně v obci Pohořany. Fotografie ze setkání spolu s dalšími pozvánkami a informacemi o akcích pro děti, mládež a rodiny s dětmi najdete na www.ccscholomouc.cz v sekci děti a mládež a na webu církve ve fotogalerii.

Miroslava Běhalová

Zprávy

Sbírka v Betlémské kapli

Při tradiční bohoslužbě v Betlémské kapli byla konána sbírka ve prospěch sboru naší církve v Mirovicích, který utrpěl škody při loňském požáru. Při sbírce bylo vybráno 15 216 Kč.

red

K tragické nehodě na Slovensku

Vážené sestry a vážení bratři, je 17 hodin dne 10. 7. 2016, kdy jsem se vrátil z cesty na Slovensko, kde jsme měli s Náboženskou obcí Bratislava mít dnes večer v „Červenom Kláštore“ bohoslužbu za účasti čtyř kněží. Zájezd, který měl z části duchovní náplň a z části poznávací, se nenaplnil, protože náš autobus před polednem havaroval s tragickými následky. Kromě drobných úrazů z autobusu při nárazu na svodiidla vypadl manželský pár Stahlových.

Bratr Ing. Peter Stahl zemřel na místě samém a sestra doc. dr. Ingrid Stahlová byla odvezena do nemocnice v Banské Bystrici. Těžce to poznamenalo všechny účastníky. Ing. Peter Stahl již déle než 3 roky pravidelně nedělně četl při bohoslužbách liturgické texty.

Doc. dr. Ingrid Stahlová byla dopisovatelem Českého zápasu. Tato situace samozřejmě vyvolala stres, i když v autobuse byl přítomen bratr jáhen dr. Klenovský a poskytl samozřejmě v celém rozsahu pomoc včetně pomoci tří našich farářů.

Přiletěla helikoptéra, ale ta kvůli větru nemohla přistát. Všichni udělali vše, co bylo možné. Přijel psycholog, záchranná služba včetně asistující policie. Rozhodli jsme cestu, která měla trvat tři dny a měli jsme ji společně trávit v Červeném

Kláštore, ukončit. Prosím vás, abyste se za všechny účastníky pomodlili. Za přímělné modlitby vám děkuji.

Jan Hradil

Blahoslav 2016

Obracím se na náboženské obce s možností objednat do konce srpna kalendář Blahoslav 2017. Objednávku stačí zavolat do prodejny Blahoslav: 220 398 117 či 724 141 646, či zaslat na e-mail prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Případně ji můžete zaslat písemnou formou na prodejnu Blahoslav, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6 - Dejvice. Pro správné doručení zásilky, prosím, uveďte, na jaké NO fakturovat a na jakou adresu je poslat.

František Brynych

Koncerty u sv. Mikuláše

- 25. 7. - 20 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi orchestra Praga
- 26. 7. - 17 hodin
Händel, Beethoven, Mozart, Corelli
J. Popelka - varhany
V. Frank - housle
- 27. 7. - 17 hodin
Bach, Händel, Mozart, Dvořák
J. Kalfus - varhany
Y. Škvárová - mezzosoprán
- 27. 7. - 20 hodin
Vivaldi, Mozart, Dvořák
Vivaldi orchestra Praga
- 28. 7. - 17 hodin
Bach, Pachelbel, Buxtehude, Franck
F. Šťastný - varhany
M. Laštovka - trubka
- 29. 7. - 17 hodin
Bach, Mozart, Franck, Caccini
Canto corno e organo
- 29. 7. - 20 hodin
Bach, Vivaldi, Mozart, Paganini
Consortium pragense orchestra
- 30. 7. - 17 hodin
Caccini, Bach, Vivaldi, Mozart
Z. Němečková - varhany
V. Likérová - soprán
- 30. 7. - 20 hodin
Dvořák, Ravel, Mozart, Vivaldi
Radio Symphony Collegium
- 31. 7. - 17 hodin
Mozart, Beethoven, Bizet, Haydn
Pražské dechové kvinteto
- 31. 7. - 20 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi orchestra Praga

(Inzerce)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O VYSLYŠENÍ PROSEB

D	V	S	T	Á	V	A	T	A	V
A	N	P	P	Í	Y	Š	B	T	CH
R	A	T	Ů	R	Ř	Y	T	L	V
Y	L	Í	J	L	R	V	E	Í	D
I	E	Ř	Č	E	N	B	A	V	R
C	Z	V	I	T	Y	O	E	Z	C
U	N	E	T	Í	N	Ř	C	E	A
O	O	T	L	Ř	E	Y	T	O	S
L	U	O	T	P	R	O	S	I	T
T	T	A	V	O	Ž	Ě	T	B	O

dary
dveře
chleby
naleznout
obtěžovat
otec

otevřít
prosít
přítel
půjčit
půlnoc
syn

ryba
žít
tlouci
vstávat
zavít

(Řešení z minulého čísla: Netrapte se pro mnoho věcí, protože jen jedno je třeba.)

Jana Krajčříková

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatně: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, Call centrum - tel.: 840 306 090

